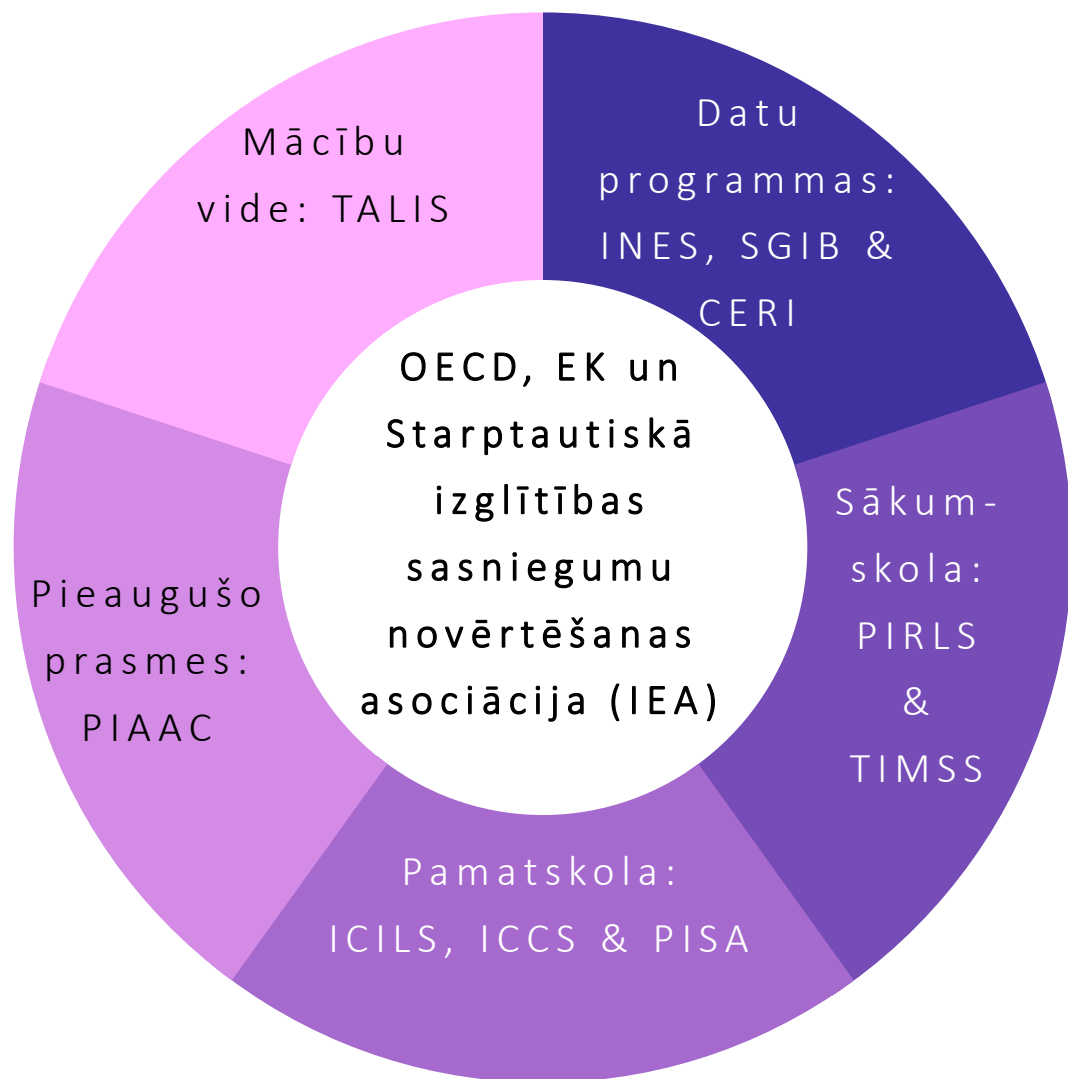

Starptautiskie izglītības pētījumi un datu analīzes programmas: rezultāti, dati un tuvākie pētījumi skolās

Izglītības pārvalžu seminārs
2024. gada 17. janvārī

datu
savākšana

Pētījuma ietvara un izlases sagatavošana, kā arī izmēģinājuma un pamatpētījuma īstenošana. Parasti darbs uzsākas jau divus-trīs gadus pirms pamatpētījuma.

primārā
analītika

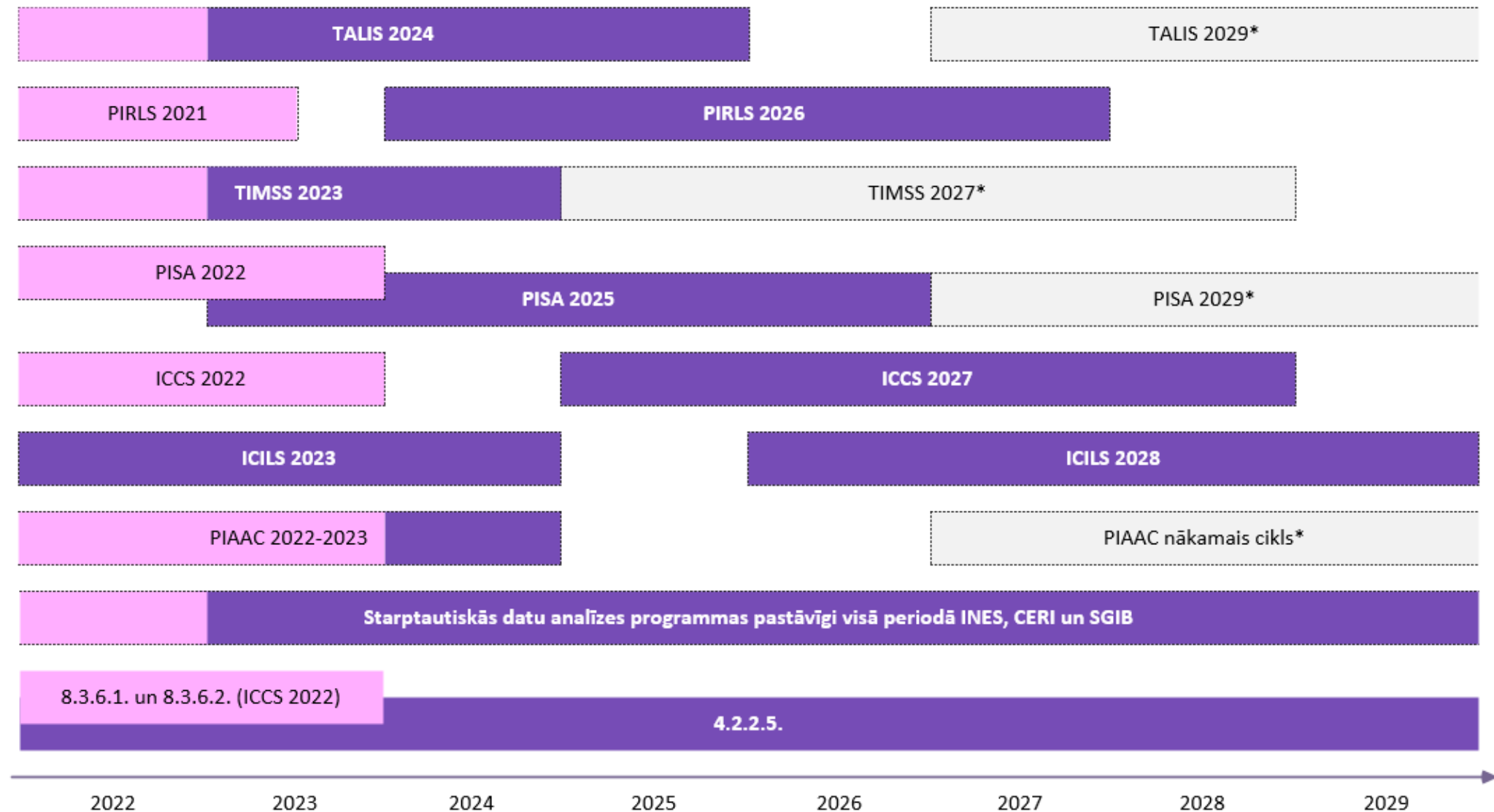
Pētījuma pirmo rezultātu sagatavošana publicēšanai, publikācijas izstrāde un nodrošinājums, kā arī ekspertu diskusija pirmo rezultātu prezentēšanas pasākumā.

sekundārā
analītika

Pētījuma datu izpēti, iesniedzot pētījuma ziņojumu, kas ietver datus balstītus scenārijus rīcībpolitikas lēmumu pieņemšanas procesam.

ES fondi vēl šoreiz, t.i. līdz 2029. gadam, nodrošina šādus pētījumus un datu programmas 6,8 milj. eiro apjomā

Šeit dots **tikai viens** būtisks sākotnējais ieguvums **no katra** pētījuma

OECD TALIS	IEA TIMSS	IEA PIRLS	IEA ICCS	IEA ICILS	OECD PISA	OECD PIAAC
Skolotāji, skolu direktori	4. klases izglītojamie	4. klases izglītojamie	8. klases izglītojamie	8. klases izglītojamie	15 g.v. izglītojamie	Pieaugušie, 16 g.v. - 64 g.v.
Mācību un mācīšanās vide	Matemātika un dabaszinātnes	Lasītprasme	Pilsoniskā izglītība	Datorprasmes un informācij-pratība	Lasītprasme, matemātika un dabaszinātnes	Turpinot PISA prasmes jau darba spēka vecuma grupai
Izvērtē apstākļus un skolotāju prasmes, kuras <u>būtu papildus jāveicina</u> , lai izglītojamiem būtu pieejams visa veida nodrošinājums kvalitatīvai izglītībai.	Apkopo informāciju par <u>matemātikas un dabas-</u> <u>zinātņu</u> mācību kontekstiem un mācību programmām katrā valstī.	Mēra tendences <u>lasītprasmes sasniegumos</u> sākumskolā, lai palīdzētu stiprināt lasītprasmes mācīšanu un apguvi.	Apkopo informāciju par izglītojamo <u>pilsoniskajām zināšanām</u> , attieksmi un iesaistīšanos.	Izvērtē izglītojamo gatavību studijām, darbam un dzīvei <u>digitālajā pasaulē</u> .	Novērtē, cik lielā mērā izglītojamie ir apguvuši zināšanas un <u>prasmes, kas ir būtiskas pilnvērtīgai līdzdalībai</u> sabiedrībā.	Veic <u>pieaugušo prasmju atbilstības novērtējumu</u> darba tirgus dinamiskajos apstākļos, t.sk. ļauj plānot arī izglītības piedāvājumu pieaugušajiem.

**OECD member countries
in PISA 2022**

Australia	Lithuania
Austria	Mexico
Belgium	Netherlands
Canada	New Zealand
Chile	Norway
Colombia	Poland
Costa Rica	Portugal
Czech Republic	Slovak Republic
Denmark	Slovenia
Estonia	Spain
Finland	Sweden
France	Switzerland
Germany	Türkiye
Greece	United Kingdom
Hungary	United States
Iceland	
Ireland	
Israel	
Italy	
Japan	
Korea	
Latvia	

**Partner countries and economies
in PISA 2022**

Albania	Republic of Moldova
Argentina	Mongolia
Baku (Azerbaijan)	Montenegro
Brazil	Morocco
Brunei Darussalam	North Macedonia
Bulgaria	Palestinian Authority
Cambodia	Panama
Croatia	Paraguay
Cyprus	Peru
Dominican Republic	Philippines
El Salvador	Qatar
Georgia	Romania
Guatemala	Saudi Arabia
Hong Kong (China)	Serbia
Indonesia	Singapore
Jamaica	Chinese Taipei
Jordan	Thailand
Kazakhstan	Ukraine
Kosovo	United Arab Emirates
Macao (China)	Uruguay
Malaysia	Uzbekistan
Malta	Viet Nam

**Countries and economies
in previous cycles**

Algeria
Azerbaijan
Beijing (China)
Belarus
Bosnia and Herzegovina
Guangdong (China)
Himachal Pradesh (India)
Jiangsu (China)
Kyrgyzstan
Lebanon
Liechtenstein
Luxembourg
Mauritius
Miranda (Venezuela)
Russian Federation
Shanghai (China)
Tamil Nadu (India)
Trinidad and Tobago
Tunisia
Zhejiang (China)

**Pateicoties
Latvijas
Universitātes
Izglītības
pētniecības
institūta darbam
trīs dekādēs,
Latvija stabili ir
starptautisko
izglītības pētījumu
pasaules kartē**

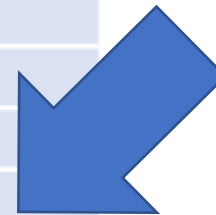
Vērtējot decembrī publicētos PISA 2022 datus, varam teikt, ka

- Igaunija ir izglītības sistēma ar augstu sniegumu,
- Latvija - augstas vienlīdzības un
- Lietuva - augstas noturības izglītības sistēma.

Pasaules augstāko sniegumu izglītības sistēmas:
Igaunija (!)

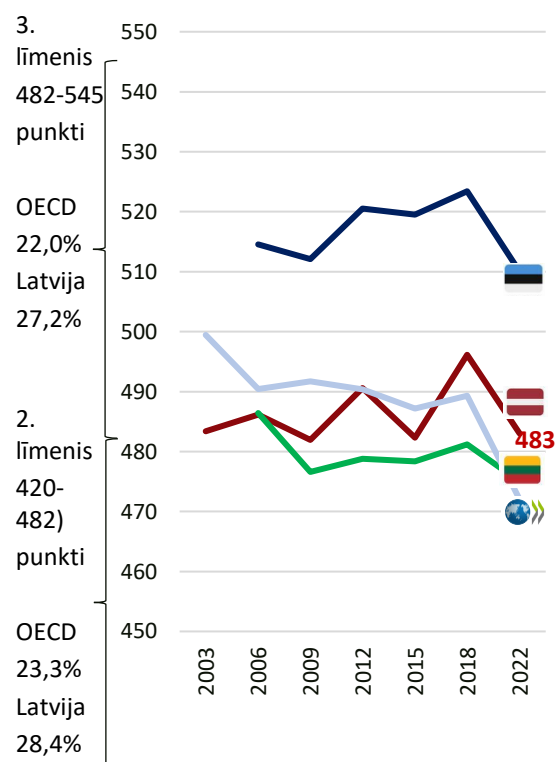
**Skolēnu sasniegumu salīdzinājums matemātikas kompetencē
dažādās valstīs PISA 2022**

Vidējie sasnie- gumi, punkti	95% ticamības intervāls	Valsts	Valstis, kuru vidējie sasniegumi statistiski nozīmīgi neatšķiras no sasniegumiem valstīm tabulas 3. kolonnā
575	572–577	Singapūra	
552	550–554	Makao	Taivāna
547	540–554	Taivāna	Makao, Honkonga
540	534–546	Honkonga	Taivāna, Japāna
536	530–541	Japāna	Honkonga, Koreja
527	520–535	Koreja	Japāna
510	506–514	Igaunija 	Šveice
508	504–512	Šveice	Igaunija
497	494–500	Kanāda	Nīderlande

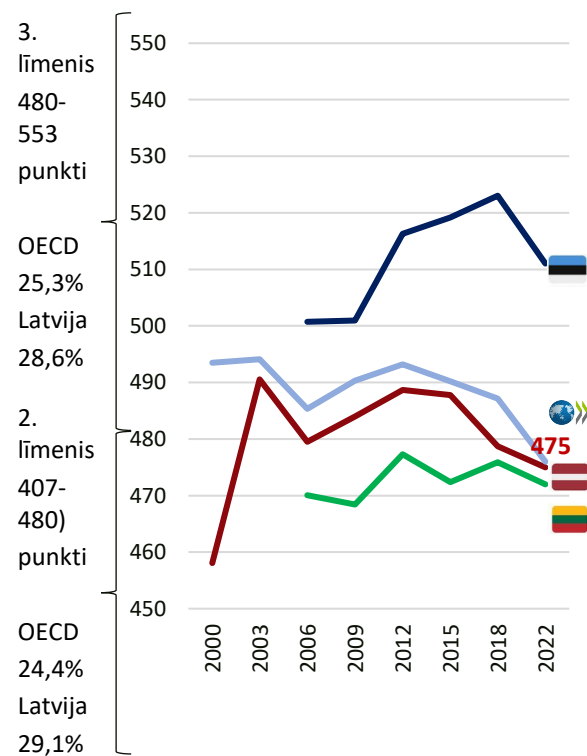

OECD STARPTAUTISKĀS SKOLĒNU NOVĒRTĒŠANAS PROGRAMMAS PISA 2022 GALVENIE REZULTĀTI: KĀPUMS DABASZINĀTNĒS UN SAMAZINĀJUMS MATEMĀTIKĀ UN LASIŠANĀ

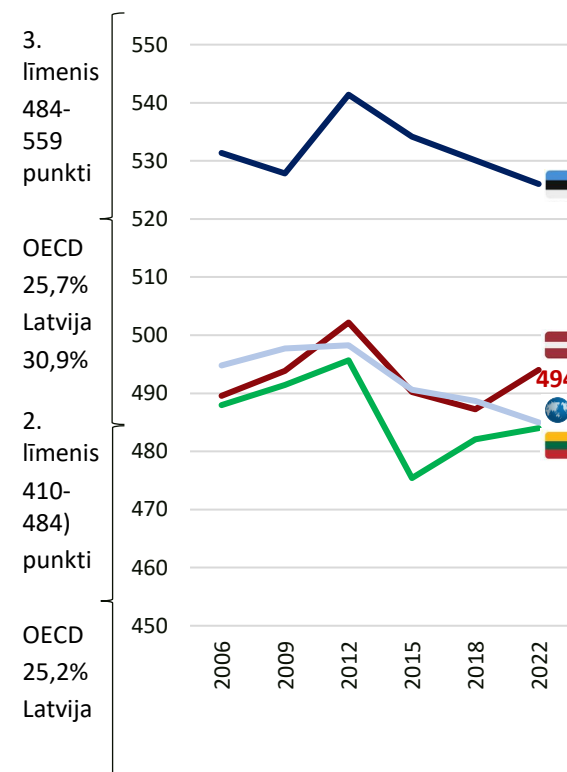
MATEMĀTIKA

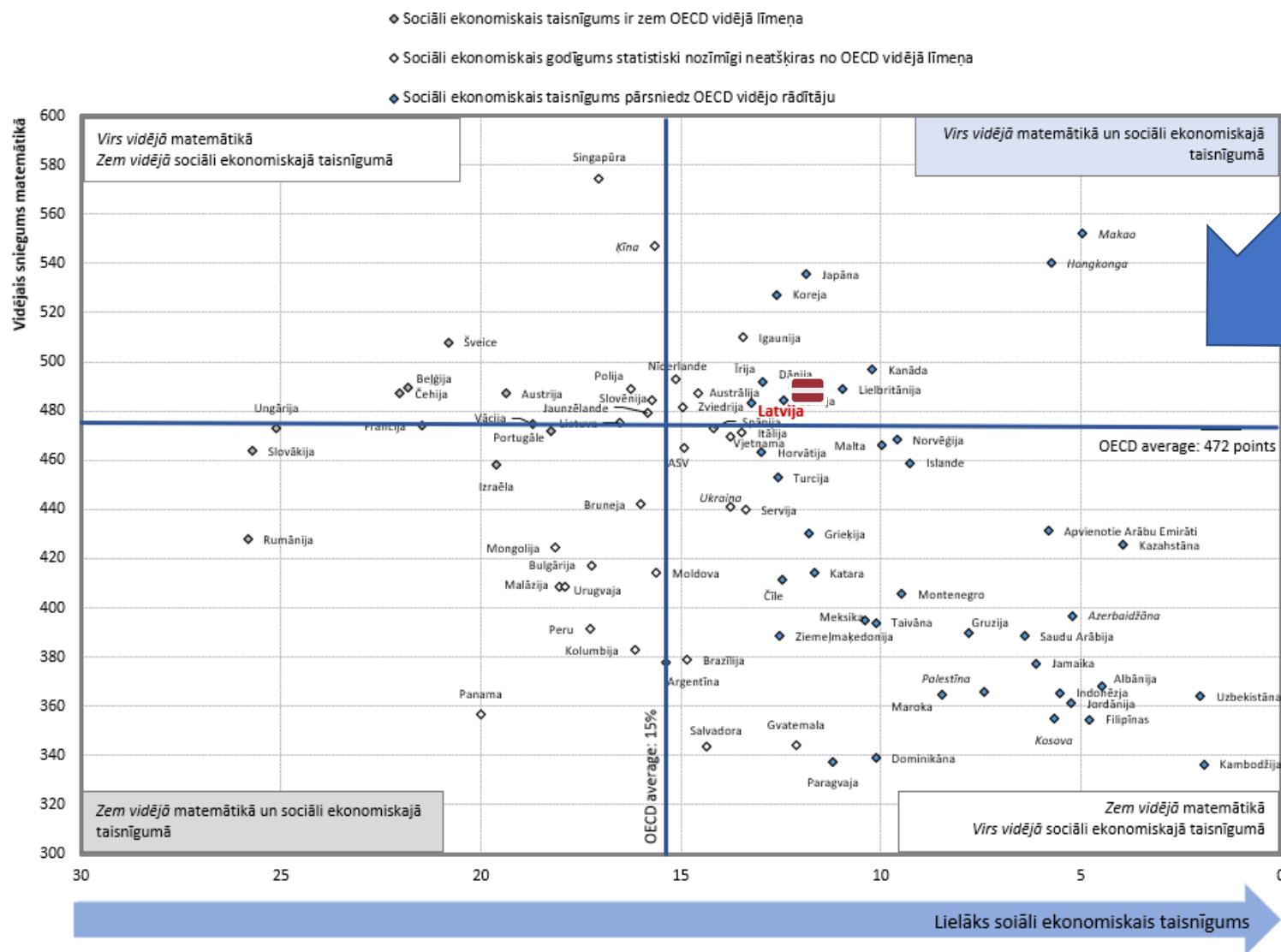
LASIŠANA

DABASZINĀTNES

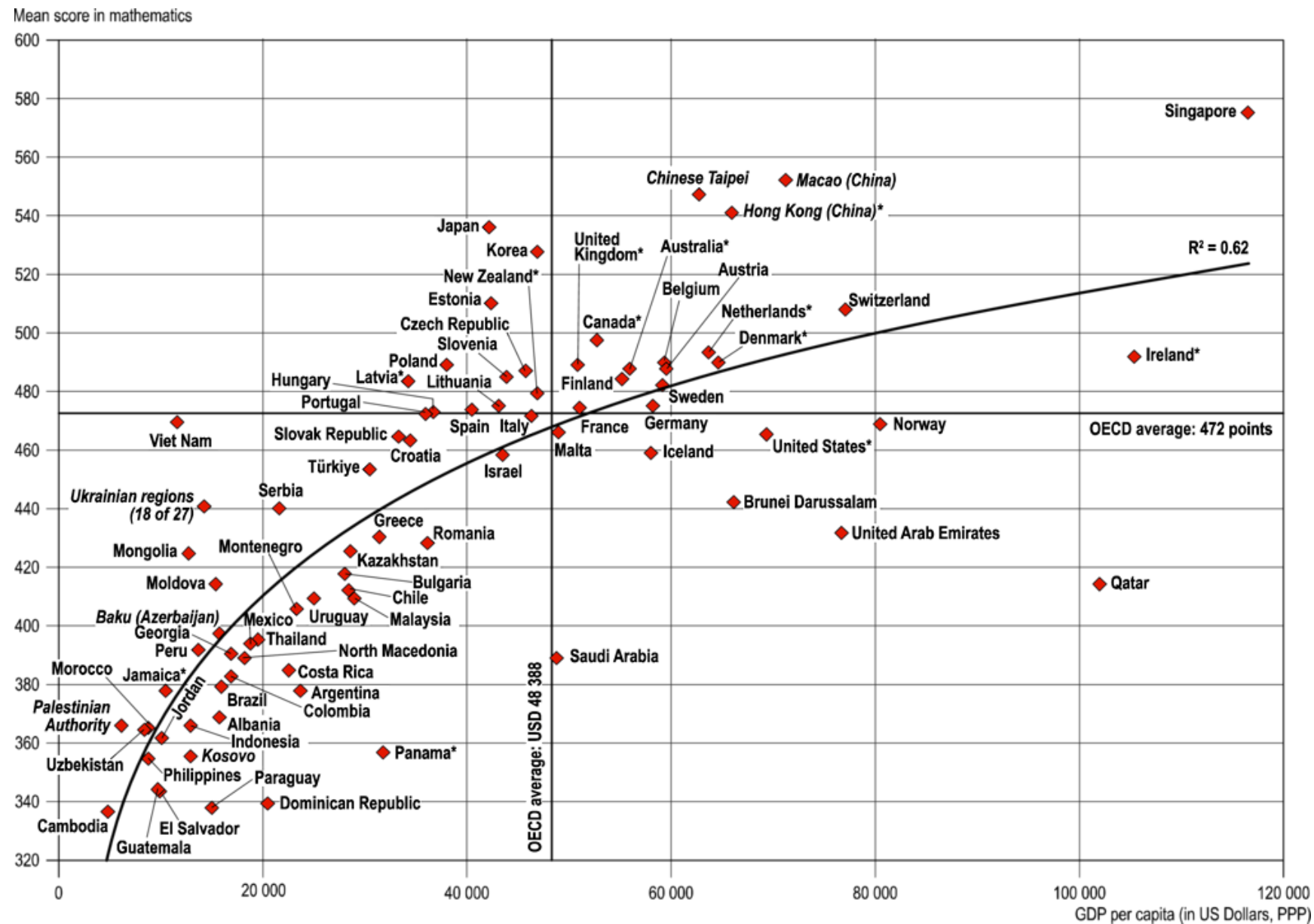

Sociāli ekonomiskā gradienta un matemātikas snieguma stiprums

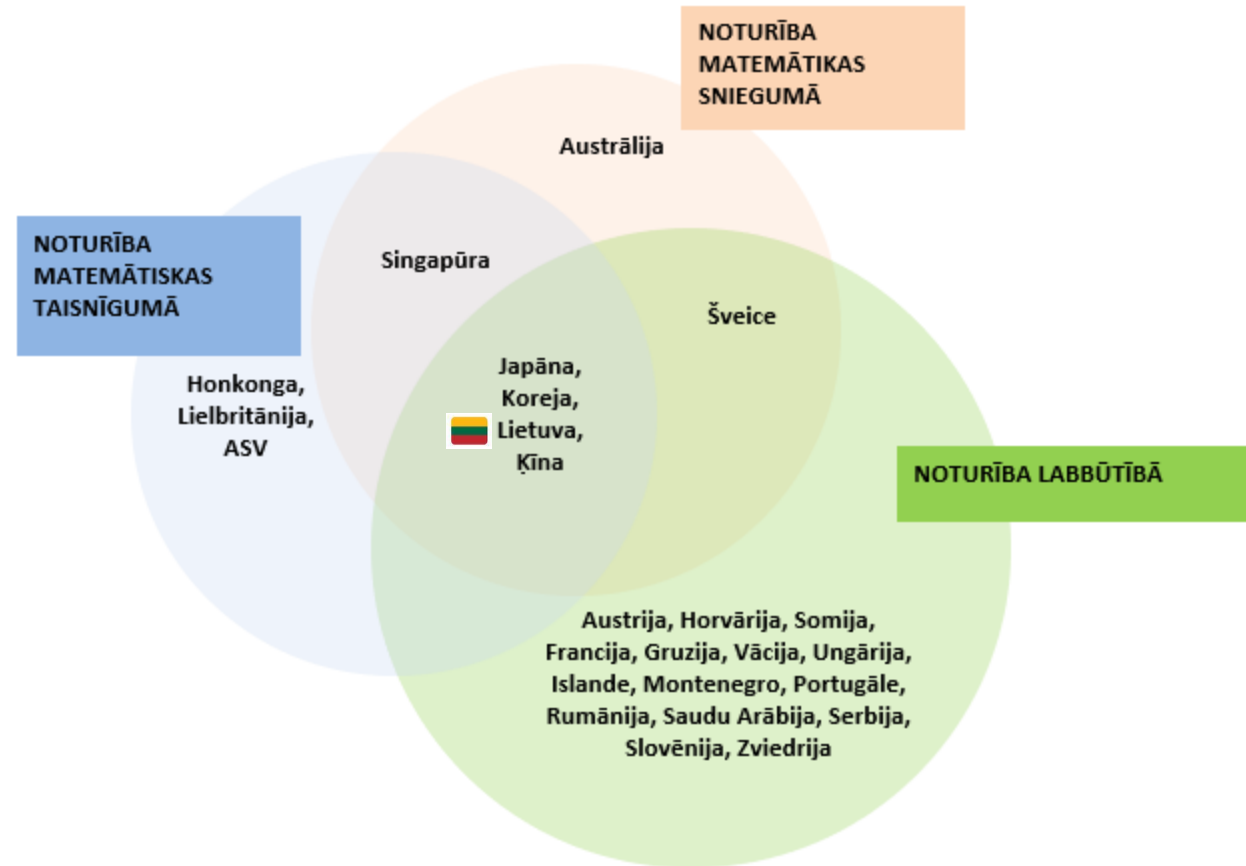

Pasaules taisnīgākās
izglītības sistēmas:
Latvija (!)

Matemātikas sniegums un IKP uz vienu iedzīvotāju

Pasaules noturīgākās izglītības sistēmas: Lietuva (!)

Turpmāk daži avoti, kur var pasmelties datus, uzdevumus, aptaujas, publikācijas par, piemēram,

PISA

Starptautisko skolēnu prasmju novērtēšanas programmu
(*Programme for International Student Assessment*)

TALIS

Starptautisko mācību vides pētījumu
(*Teaching and Learning International Survey*)

PIRLS

Starptautisko lasītprasmes novērtēšanas pētījumu
(*Progress in International Reading Literacy Study*)

Aicinām lietot **PISA, TALIS, PIRLS** u.c. datu bāzes un publikācijas

- PISA datu bāzes: <https://www.oecd.org/pisa/data/>
- PISA uzdevumi: <https://www.oecd.org/pisa/test/pisa-2022-mathematics-test-questions.htm>
- PISA nacionālie jautājumi (LV gadījumā – vecāku aptauja):
<https://www.oecd.org/pisa/data/2022database/pisa-2022-national-questionnaires.htm>
- PISA īsspublikācijas (par radošo domāšanu skolās; ko 15 gadīgie iemācās viena gada laikā u.t.t.): <https://www.oecd.org/pisa/pisaproducts/pisainfocus.htm>
- ! LU Izglītības pētniecības institūta publikācijas:
<https://www.ipi.lu.lv/publikacijas-1/oecd-pisa/>

Aicinām lietot PISA, TALIS, PIRLS u.c. datu bāzes un publikācijas

- TALIS datu bāzes: <https://www.oecd.org/education/talis/talis-2018-data.htm>
- TALIS aptauja: <https://www.oecd.org/education/talis/latvia-talis.htm>
- Par TALIS aptauju īsā (~2 min.) OECD filmiņā: [youtube](#)
- TALIS īsspublikācijas (par skolotāju nevienlīdzīgo sadalījumu skolās; par skolotāju stresu līmeņiem u.t.t.):
<https://www.oecd.org/education/talis/teachinginfocus.htm>
- OECD dati par skolotājiem: <https://data.oecd.org/education.htm#profile-Teachers>
- ! LU Izglītības pētniecības institūta publikācijas:
<https://www.ipi.lu.lv/publikacijas-1/oecd-talis/>

Aicinām lietot PISA, TALIS, PIRLS u.c. datu bāzes un publikācijas

- PIRLS datu bāzes: <https://www.iea.nl/data-tools/repository/pirls>
- PIRLS uzdevumi: <https://pirls2021.org/questionnaires>
- ePIRLS uzdevumi: <https://www.iea.nl/studies/iea/pirls/2021/take-the-epirls-assessment>
- PIRLS publikācijas: <https://pirls2021.org/insights/>
- ! LU Izglītības pētniecības institūta publikācijas: <https://www.ipi.lu.lv/publikacijas-1/iea-pirls/>
- Analītiskie rīki (brīvas pieejas):
 - ❖ IDB Analyzer <https://www.iea.nl/data-tools/tools>
 - ❖ Mplus <https://www.statmodel.com/features.shtml>

OECD izglītības pētniecības un inovāciju centra CERI aktualitātes

Pagājušā gada nogalē publicēti darba dokumenti:

- Bērnu līdzdalība lēmumu pieņemšanā ([*Child participation in decision making*](#)), pieejams dokumenta konspekts latviešu valodā,
- Sociālās un emocionālās prasmes, to mācāmība un ietekme ([*Social and emotional skills: Latest evidence on teachability and impact on life outcomes*](#))

Eiropas Komisijas ekspertu grupa atbalstošas mācību vides un labbūtības jautājumos

Latvijas Universitātes profesores Baibas Martinsones raksts par skolas klimatu Eiropas skolu izglītības platformā **latviešu valodā**:

- [Globālā sasilšana uz skolas klimatu neattiecas](#)

Skolu iesaiste
starptautiskajos
pētījumos
2023./2024.
mācību gadā

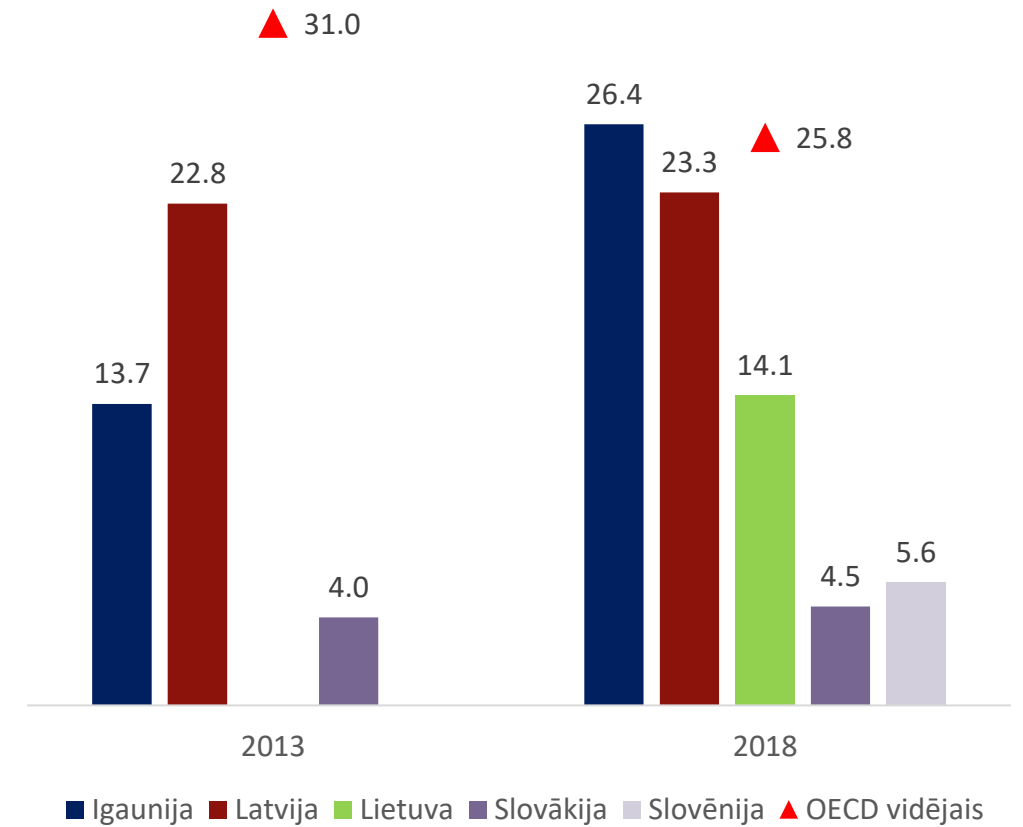
TALIS2024

Jau ļoti drīz – no 15. februāra līdz 30. martam noritēs pamatpētījums!

Latvijas Universitātes Izglītības pētniecības institūts īstenos datu vākšanu no aptuveni 200-220 iesaistot ap 4200 skolotājus! **Liels paldies skolotājiem par iesaisti! Aicinām sekmēt savu pašvaldības skolu iesaisti un atbalstu!**

OECD Starptautiskajā mācību vides pētījumā TALIS tiek iesaistīti skolotāji un skolu direktori ar mērķi:

- identificēt mācību vides jomas, kurās skolotājiem ir nepieciešams papildu atbalsts;
- izvērtēt apstākļus un skolotāju prasmes, kuras būtu papildus jāveicina, lai izglītojamiem būtu pieejams visa veida nodrošinājums kvalitatīvai izglītībai;
- nodrošināt iespēju skolotājiem un skolu vadītājiem novērtēt darba apstākļus un mācību vidi viņu skolās, lai palīdzētu valstīm kopīgi risināt minētās jomas problēmas.

Latvijas skolotāju vērtējums par savu profesiju ir viens no IAP konstatētiem izaicinājumiem. Tikai 23% skolotāju vērtē ("piekrīt" vai "pilnībā piekrīt"), ka viņu profesija tiek novērtēta sabiedrībā, un redzams, ka šis viedoklis starp abiem pētījuma cikliem nav mainījies, un ir nedaudz zemāks rādītājs nekā vidēji OECD valstīs, kas piedalās pētījumā. Avots: [TALIS pētījumi](#)

Izmēginājuma pētījums notiks 2024. gadā no 19. marta līdz 30. aprīlim, tajā jāpiedalās 2300 2008. gadā dzimušiem skolēniem.

Pamatpētījums notiks 2025. gadā, plānotais testēšanas periods ir no 18. marta līdz 12. maijam un tajā būs jāpiedalās vismaz 7300 2009. gadā dzimušiem skolēniem.

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Starptautiskajā skolēnu prasmju novērtēšanas programmā PISA tiek iesaistīti 15 gadus jauni izglītojamie, mērķējot novērtēt viņu lasītprasmi un zināšanas matemātikā un dabaszinātnēs, t.sk.

- izvērtēt dažādu valstu izglītības sistēmas;
- novērtēt, cik lielā mērā izglītojamie ir apguvuši zināšanas un prasmes, kas ir būtiskas pilnvērtīgai līdzdalībai sabiedrībā;
- nodrošināt zināšanu bāzi politikas analīzei un izpētei;
- mērīt tendences, to izmaiņas laikā, saistībā ar izglītojamo un skolas raksturlielumiem.